

Tájékoztató a törzskönyvezési eljárással kapcsolatos változásokról

2018. január 1-én és azt követően született magyar ebajták - így a komondor esetében is - a törzskönyvezés feltétele a kölykök DNS alapú származás ellenőrzése.

Erről a 62/2016.(IX.16) FM rendelet 6. § (2) rendelkezik: „A magyar ebajták törzskönyvezendő egyedeinek származását DNS alapú származásellenőrzéssel kell igazolni, amelynek elvégzését a fajta fenntartásáért felelős tenyésztő szervezet tenyésztési programjával összhangban koordinálja.”

A döntéshozó szándéka és célkitűzése, hogy a DNS alapú származásigazolás alapján olyan származási laphoz fog jutni a tenyésztő, amelyen szerepel a DNS alapú származás ellenőrzés ténye. Ezzel kívánja védeni a kiemelt magyar értékek (hungarikumnak) nyilvánított magyar kutyafajták genetikai értékeit és genetikai alapon is igazoltá tenni az adott egyed származását, amely ilyen államilag szervezett formában, minden egyedre kiterjedően egyedülálló.

A jelenleg ismert információk alapján a DNS alapú származásellenőrzés technikai lebonyolítása a következő:

A születendő alom szüleitől vérmintát kell venni és megküldeni a NÉBIH Genetikai Laboratóriumába. A vérmintát le lehet venni már jóval a tenyésztésbe vétel előtt akár egyéb orvosi beavatkozás, pl. diszplázia szűrés alkalmával.

A vérvétel előtt le kell tölteni, számítógépen kitölteni és kinyomtatni a következő linken elérhető nyomtatványt:

http://portal.nebih.gov.hu/documents/10182/398672/Kutya+DNS+vizsg%C3%A1lat+k%C3%A9r%C5%91+lap_.pdf/fc4091a7-978a-41c4-afc0-d330b91b2aa4

(Figyelem! Értelemszerűen a gazdasági szervezetre és fizetésre vonatkozó rovatokat nem kell kitölteni, mert a vizsgálatot a NÉBIH állami költségvetési támogatásból finanszírozza, így a tenyésztő számára ingyenes!)

A vérvételt kizárólag állatorvos végezheti, majd a lezárt, azonosíthatóan megjelölt vérvételi csövet és az aláírt jegyzőkönyvet átadja a kutya tulajdonosának.

A mintavétel során feltétlenül szükséges a mintavételi csövek megjelölése a későbbi azonosíthatóság érdekében (chipszám, vagy még meglévő tartalék chip matrica használata).

A DNS vizsgálat elvégzése alvadásában gátolt vérből (EDTA, Heparin) lehetséges. A szükséges mennyiség 5 ml. A mintavétel után a cső átforgatása szükséges!

A mintákat a tulajdonos a kísérő nyomtatvánnyal együtt el kell juttassa az alábbi címre:

**NÉBIH Állattenyésztési Igazgatóság, Genetikai Laboratórium 1143 Budapest, Táborkor
u. 2.**

Külföldi fedeztetés esetén a külföldi tulajdonú kantól DNS kártyára van szükség, ennek hiányában saját költségen lehetőség van Laboratóriumban a DNS vizsgálat elvégzésére.

Amennyiben a szülő/ szülők DNS vizsgálata már más laboratóriumban megtörtént pl. külföldi tulajdonú egyed esetén a Laboratórium az ISAG standard alapján kiállított DNS kártyákat tudja elfogadni.

A megszületett alom adatait a szokásos 15 napos határidővel be kell jelenteni a tenyésztésvezetőnek. A tenyésztésvezető küldi meg az alom részére a mintavételi eszközöket, mellyel a kölyköktől nyálkahártya mintát kell venni. Amennyiben a tenyésztő a kölykökből is

vérmentát tud küldeni, azt is megteheti, a fent említett mintavételi módszer szerint. Előzetes vélemények szerint a vérmentából kinyerhető DNS sokkal biztosabb és jó eséllyel nem kell megismételni a mintavételt, míg a nyálkahártya minta értékelhetősége nagyságrendekkel bizonytalanabb.

A nyálkahártya vagy vérminta levétele a mikrochip-es azonosítással egyidejűleg történjen és különös figyelemmel kell lenni az adott kölyök DNS mintájának és a mikrochip azonosító egyezőségére.

A mintavétel előtt le kell tölteni, számítógépen kitölteni és kinyomtatni a következő linken elérhető nyomtatványt:

http://portal.nebih.gov.hu/documents/10182/398672/Kutya+DNS+vizsg%C3%A1lat+k%C3%A9r%C5%91+lap_.pdf/fc4091a7-978a-41c4-afc0-d330b91b2aa4

Értelemszerűen a szülők adatait abban az esetben is ki kell tölteni a kísérő iraton, ha azok vizsgálata már korábban megtörtént, hiszen egy tenyészedtől elegendő életében egyszer beküldeni a mintát.

Ha a nyomtatványt a tenyésztő elektronikusan is elküldi, a minta beérkezéséről a Laboratóriumtól visszaigazolást kap válasz e-mail-ben.

Az elektronikus elküldés kétféleképpen lehetséges:

-A dokumentum letöltése és kitöltése után a „beküldés e-mailben” gombra kattintva kiválaszthatja a beküldéshez használni kívánt postafiókot, majd elküldheti az e-mailt.

-A kitöltött PDF file mentése után csatolhatja, és megküldheti a következő e-mail címre: ebzarmazasellenorzes@nebih.gov.hu

A következőkre kell figyelni a mintavétel során:

A kölykök a nyálkahártya mintavételt megelőző egy órában ne egyenek és ne szopjanak!

A szájnálkahártya kaparék gyűjtése mintavételi tamponnal történik.

Nyissa ki a kutya száját és mindkét oldalon 8-10-szer, körkörös mozdulattal, a nyelet forgatva dörzsölje meg a tamponnal a szájüreg belső felületét (a fogsoron kívül, a pofa belső oldalán), Majd 10-15 másodpercig szárítsa a mintavételi eszközt.

A tampont helyezze vissza a tampontároló műanyagba.

Kutyánként két tamponra van szükség!

A mintavételi csöveket a mikrochip azonosító matricájával ellátva vagy a mikrochip számát pontosan ráírva és lezárva a kísérő nyomtatvánnyal együtt el kell juttatni a Laboratóriumnak: NÉBIH Állattenyésztési Igazgatóság, Genetikai Laboratórium 1143 Budapest, Tábornok u. 2.

A kísérő okmányokat kérjük olvashatóan (géppel, vagy nyomtatott nagybetűvel) kitölteni!

A DNS vizsgálatot a NÉBIH költségvetési forrás felhasználásával finanszírozza, így a vizsgálat a tenyésztő számára ingyenes. A tenyésztőt terhelő költség az állatorvos által végzett mintavétel és a minta Laboratóriumba történő eljuttatásának költsége.

Amennyiben a vizsgálat során megállapításra kerül, hogy a mintavétel sikertelen, újabb mintavételt kell végezni az adott kölyöktől. Az első ismételt vizsgálat ingyenes, de a második ismételt vizsgálat költségét a tenyésztőnek kell viselnie, ezért számára a vizsgálat díja kiszámlázásra kerül.

A NÉBIH a DNS vizsgálat eredményét a Klub tenyésztésvezetőjének és a MEOE Szövetség részére küldi meg.

Abban az esetben, ha a DNS alapú származásellenőrzés eredménye megegyezik a kísérő dokumentumon szereplő adatokkal a MEOE Szövetség a törzskönyvezést elvégzi és a származási igazolásokat 15 napon belül kiállítja.